

Hakkame tedremänge loendama!

2008. aastal on ornitoloogiaühing valinud aasta linnuks tedre (*Tetrao tetrix*). Sel aastal tahame taaslustada üleriigilist tedremängude loendamist, mis toimus hästi aastatel 1978-1991. Kutsume teid selles osalema!

Eeldame, et Te teate tedrekukkede seltsingulise mängu iseärasusi. Kui teadmisi napib, soovitame eestikeelseks lugemiseks Pääsukese sarjas ilmunud Ene Vihi raamatut „Teder“ (Tln.: Valgus, 1987).

Teil tuleb ise valida (otsida) tedre seltsinguline mängupaik, kus tahate loendusi tegema hakata. Mängupaik valige sellisesse piirkonda, kus inimeste viibimine ei ole seadusaktidega keelatud. Kui teie valitud tedremängukoht jääb ikkagi inimeste liikumiskiirangutega alale, siis peate ise loenduste tegemiseks sellel alal liikumisloa hankima. Kaitsealade puhul on kindlasti vaja kokkulepet kaitseala valitsejaga.

Enne loendustega alustamist on vajalik märtsis või aprilli alguses teha varahommikune luurekäik oma meelispaikades, kus teate olevat seltsingulisi tedremänge, peilides välja mängu täpse asukohta. Kui tedremängu toimumise asukoht on selge, tuleb sinna uuesti minna päevasel ajal ja valida välja vaatluste tegemiseks parim koht, kust on hea ülevaade tedremängu jälgimiseks. Nüüd on kaks võimalust: kas tahate teha vaatlusi mängupaigas ja selle vahetus läheduses või hoopis eemalt vaadeldes.

Mängupaigas suhteliselt kompaktselt toimuva seltsingulise tedremängu puhul soovitame vaatlusi teha mängu vahetust lähedusest. Selleks tuleb väljavalitud vaatluskoht maskeerida looduslike materjalidega, ehitada vaatlusonn või paigaldada varjetelk. Vaatluste tegemise ajal peate olema tetrede eest varjatud ja te ei tohi nende mängu oma tegevusega häirida. Sellises vaatluskohas saate parimad visuaalsed ja akustilised elamused tedremängu jälgimisest.

Kui maastik ja kasutatav optika võimaldavad, võib tedremängu loendusi teha ka eemal mängupaigast sellises kauguses kus te enam ei häiri tedremängu. Siis ei ole teil maskeeritud varjekohta, -telki või vaatlusonni vaja ehitada.

Tedrekukkede mängimisel hajali suhteliselt suurel territooriumil, mis meil tuleb ette sooäärsete suuremate heinamaade ja põldude korral, soovitame mängu jälgida eemalt. Kui maastik ei võimalda siin ühest vaatluskohast kogu mängu jälgida, oleks vajalik loendusi teha mitmest vaatluskohast korraga, kasutades kaaslaste abi.

Mängupaiga läheduses teede olemasolul soovitame mängupaigast eemal autost tehtavate vaatluste puhul jääda ise liiklusvahendisse.

Tedremängu loenduste tegemiseks on parim aeg aprilli II pool ja mai algus - siis on tedrekukkede mängu kulminatsioon. Vaatluste tegemiseks peate olema oma vaatluskohas enne tetri (s.t. kohale peate minema hommikupimeduses) ja lahkuma mängupaigast alles peale tedrekukkede seltsingulise mängu lõppu. Soovitame ühes mängupaigas teha loendusi kolmel hommikul.

Vaatlused palume kirja panna tedremängu loendamise ankeedile ja saata hiljemalt 1. septembriks 2008.a. ornitoloogiaühingusse aadressil: Eesti Ornitoloogiaühing, pk. 227, Tartu 51001. Ankeedi täitnute vahel loosime välja mitmesuguseid toredaid auhindu.

Tedremängude loendamisel varahommikuses looduses saate kindlasti meelikõitvaid elamusi, aidates samal ajal kaasa meie seltsinguliste tedremängude loendamisele.

Küsimuste tekkimisel tedremängu loendusel või ankeedi täitmisel saate abistavat infot: Ene Viht (mob. 5283865), e-post: ene@tammemae.ee